

Haruki Murakami

UCIDEREA COMANDORULUI

(fragment)

Într-o bună zi am făcut o excursie mai lungă și am mers să vizităm una din multele peșteri aflate în jurul Muntelui Fuji. Unchiul ne-a explicat cum se creaseră. Ne-a spus că erau făcute din bazalt și că înăuntru lor nu se aude ecoul. Temperatura nu crește nici în timpul verii, iar pe vremuri oamenii păstrau în ele gheața tăiată peste iarnă.

Am plătit taxa de intrare și am pătruns în peșteră. Unchiul n-a intrat, pe motiv că o mai vizitase de multe ori, plus că avea tavanul prea jos și, la înălțimea lui, imediat îl lua durerea de spate. Ne-a spus că oricum nu este periculos, așa că putem merge singuri, iar el o să ne aștepte afară citind o carte. Angajatul de la intrare ne-a înmănat fiecăruia câte o lanternă și ne-a pus pe cap o cască galbenă din plastic. Exista iluminare în tavan, dar lumina era slabă. Pe măsură ce înaintai, tavanul cobora tot mai mult. Nu era de mirare că unchiul evitase să intre.

Am pătruns tot mai adânc, luminându-ne pașii cu lanterna. Eram în miezul verii, dar în peșteră era rece. Dacă afară erau treizeci și două de grade, înăuntru nu erau nici zece. Purtam jachete groase, pe care le luaserăm la noi după sfatul unchiului. Sora mea mă ținea strâns de mână. Nu știi dacă o făcea pentru că voia să o protejeze ori, din contră, să mă protejeze ea pe mine (sau poate doar nu voia să ne pierdem unul de altul), dar cât am stat înăuntru peșterii, mâna ei mică și caldă a rămas într-a mea. Singurii vizitatori în afara noastră erau un cuplu de vârstă mijlocie, însă ei au ieșit imediat și am mai rămas doar noi doi.

Pe sora mea o chema Komichi, dar toți ai casei îi spuneau „Komi”. Prietenii o strigau „Micchi” sau „Micchan”. Din câte știu eu, nimeni nu îi spunea protocolar, „Komichi”. Era o fetiță zveltă și mică de statură, cu părul negru și drept, tăiat frumos deasupra umerilor. Avea ochii mari (și cu pupile mari), care o făceau să arate ca un mic spiriduș. În ziua aceea era îmbrăcată cu un tricou alb, blugi deschiși la culoare și teniși roz.

După ce am înaintat o vreme prin peșteră, a descoperit o mică galerie laterală la o oarecare distanță de traseul normal. Deschizătura era ascunsă în umbra stâncii. Felul în care arăta grotă aceea a atras-o din cale afară.

– Zici că e vizuina lui Alice, nu? a zis ea.

Era o admiratoare înfocată a cărții lui Lewis Carroll, *Alice în țara minunilor*. Nici nu mai știu de câte ori i-am citit-o, dar cred că de cel puțin o sută de ori. Firește,

învățase să citească încă de mică, dar îi plăcea să i-o citească eu cu voce tare. Știa deja povestea pe de rost, dar tot îi stârnea interesul la fiecare lectură. Îi plăcea în special partea cu Cadrilul Homarilor. Îmi mai amintesc perfect și acum acele pagini.

– Nu văd nici un iepuraș, am zis eu.

– Mă duc un pic să mă uit, a răspuns ea.

– Ai grijă!

Deschizătura era foarte mică și îngustă, dar, zveltă cum era, sora mea s-a strecurat în ea fără nici o dificultate. A intrat pe jumătate înăuntru și i-au mai rămas doar picioarele pe afară, de la genunchi în jos. A luminat cu lanterna prin adâncurile grotei, apoi s-a tras ușor înapoi și a ieșit.

– E foarte adâncă, m-a anunțat ea. O ia mult în jos. E ca vizuina iepurașului din *Alice!* M-aș duce să mă uit mai mult.

– Nu, nu. E prea periculos, m-am împotrivit eu.

– Stai liniștit. Sunt mică, trec ușor.

Cu aceste cuvinte, și-a scos jacheta și a rămas doar în tricou, apoi mi-a dat-o împreună cu cască. Înainte să apuc să protestez, s-a strecurat cu agilitate prin deschizătură, cu lanterna în mână. Într-o clipită s-a făcut nevăzută.

A trecut mult timp, dar sora mea tot nu se mai întorcea. Nu se auzea nici un sunet.

– Komi! am strigat eu în grotă. Komi! Ești în regulă?

Dar n-am primit nici un răspuns. Vocea mi-a fost înghițită de beznă, fără ecou. Am început să mă neliniștesc. Poate rămăsese blocată și nu mai putea merge nici înainte, nici înapoi. Sau poate că i se făcuse rău prin adâncul galeriei și își pierduse cunoștința. Dacă asta pășise, nu aveam cum să o salvez. Mi se învăteau prin minte tot felul de gânduri prăpăstioase, iar bezna dimprejur mă strângea tot mai mult.

Dacă sora mea dispărea de tot în grotă aceea și nu se mai întorcea niciodată în lumea asta, eu ce scuză aș fi avut în fața părinților? Ar fi trebuit să-l chem pe unchiul care aștepta la intrare sau să stau cuminte pe loc și să aștept până apărea ea? M-am așezat pe vine și m-am uitat prin mica deschizătură, dar lanterna nu bătea până în adâncul grotei. Era foarte mică, iar întunericul dinăuntru, copleșitor.

– Komi! am mai strigat eu o dată.

Nici un răspuns. Am strigat din nou, mai tare. Tot nimic. M-a trecut un fior care m-a înghețat până în măduva

oaselor. Poate că o pierdusem pe sora mea aici pe veșnicie. Poate că fusese înghițită de vizuina lui Alice și dispăruse în lumea Falsei Broaște Țestoase, a Pisicii de Cheshire și a Reginei de Cupă, într-un loc în care logica din lumea reală nu funcționa sub nici un chip. N-ar fi trebuit să venim niciodată aici.

Însă în cele din urmă, sora mea s-a întors. N-a ieșit ca mai devreme, trăgându-se înapoi, ci târându-se cu capul înainte. Prin deschizătură i s-a ivit mai întâi părul negru, urmat de umeri și de brațe. Și-a tras corpul afară, iar la sfârșit au apărut tenișii roz. S-a ridicat în picioare în fața mea fără să spună nimic, s-a întins, a respirat încet și adânc, apoi și-a scuturat cu mâna pământul de pe blugi.

Inima mea încă mai bătea zgomotos. Am întins mâna și i-am îndreptat părul ciufulit. Nu se vedea prea bine în lumina palidă din peșteră, dar părea să aibă tricoul alb plin de praf și de pământ. I-am pus pe ea jacheta, apoi i-am înapoiat casca galbenă.

– Credeam că nu te mai întorci, am zis eu, mângâind-o.

– Te-ai îngrijorat?

– Foarte tare.

M-a strâns din nou de mână și a zis cu o voce însuflețită:

– M-am chinuit să mă strecur prin galeria asta îngustă și la capătul ei am văzut că o lua în jos. Am coborât și am dat de un fel de cameră micuță, care era rotundă ca o minge! Avea tavanul rotund, pereții rotunzi și podeaua rotundă. Și era foarte liniște, de ziceai că nu există pe lume loc mai liniștit. Parcă eram departe într-o grotă, adânc, adânc, pe fundul oceanului. Am stins lanterna și era beznă-beznă, dar nu mi-era frică și nu mi-era nici urât. Camera aia era un loc special, care mi-a dat doar mie voie să intru. E camera mea, să știi. Nu poate să intre nimeni altcineva în ea. Nici tu nu poți.

– Fiindcă sunt prea mare.

A dat din cap că da.

– Da. Ești prea mare ca să încapi prin grotă. Și cel mai interesant lucru e că mai beznă de atât nu se poate. E atât de întuneric încât ai senzația că te înșfacă de mână dacă stingi lumina. Singur, în beznă, simți că ți se destramă corpul și dispare. Numai că e prea întuneric și nu vezi. Nici nu știi dacă mai ai corp sau nu. Dar și dacă mi-ar fi dispărut corpul de tot, eu tot aș fi rămas acolo. Ca Pisica de Cheshire care dispare, dar îi rămâne zâmbetul în urmă. Nu-i așa că e ciudat rău? Numai că mie nu mi se părea deloc ciudat. Aș fi vrut să rămân acolo pentru totdeauna, dar m-am întors fiindcă îmi făceam griji pentru tine.

– Hai să mergem, am zis eu. Entuziasmată cum era, sora mea ar fi vorbit la nesfârșit și trebuia s-o opresc la un moment dat. Nu pot să respir aici.

– Te simți bine? m-a întrebat ea îngrijorată.

– Da, doar că vreau să ieșim afară.

Ne-am îndreptat către ieșire ținându-ne de mână.

– Auzi, a zis ea încetișor în timp ce mergeam – de parcă s-ar fi ferit de cineva (cu toate că nu mai era nimeni altcineva acolo) –, știai că Alice chiar există? Pe bune, e de-adevăratelea! Și Iepurele de Martie, Morsa, Pisica de Cheshire, oștenii în formă de cărți de joc, chiar există toți pe lumea asta.

– Așa o fi, am zis eu.

Am ieșit din peșteră și ne-am întors la lumea reală și luminoasă. Cerul era acoperit cu un strat subțire de nori, dar îmi aduc aminte că soarele mi se părea cumplit de orbitor. Țârâitul apăsător al cicadelor mă izbea în valuri. Unchiul stătea singur pe o bancă în apropiere, cufundat în lectură. Când ne-a văzut, s-a ridicat zâmbind.

Doi ani mai târziu, sora mea a murit. Au pus-o într-un sicriu mic și au incinerat-o. Pe atunci eu aveam cincisprezece ani, iar ea doisprezece. Pe durata incinerării, eu am stat singur pe o bancă în curtea interioară a crematoriului și am memorat cele petrecute în peșteră. Cât de apăsătoare fuseseră clipele cât am așteptat-o nemișcat în fața galeriei să apară, întunericul dens care mă învăluia, frigul din măduva oaselor. Cum apăruse prin deschizătură mai întâi părul ei negru, apoi, încet, și umerii. Cum avea tricoul alb murdar de praf și de pământ.

Mă întrebam dacă nu cumva sora mea își pierduse deja viața în fundul peșterii, înainte ca doctorii de la spital să-i dea condamnarea oficială la moarte, doi ani mai târziu. De fapt, eram ferm convins de asta. Sora mea deja părăsise lumea aceasta, dar eu crezusem că e în viață, așa că o luasem cu mine în tren și mă întorsesem cu ea la Tokio, ținând-o strâns de mână. Petrecuserăm împreună următorii doi ani, dar, de fapt și de drept, aceea nu fusese decât o perioadă de grație. După acești doi ani, moartea s-a strecurat din grotă și a venit să-i revendice sufletul, așa cum vine proprietarul la data scadentă ca să recupereze ce a dat cu împrumut.

În orice caz, ceea ce mi-a dezvăluit sora mea în șoaptă în peștera aceea era adevărat, m-am gândit eu din nou acum, la treizeci și cinci de ani. Alice chiar există pe lumea asta. Iepurele de Martie, Morsa, Pisica de Cheshire chiar există de-adevăratelea. Și, firește, la fel și Comandorul.

(Fragment din romanul Uciderea Comandorului, de Haruki Murakami, în curs de apariție la Editura Polirom, în colecția „Biblioteca Polirom”. © Editura Polirom)

